

A decorative graphic on the left side of the slide. It consists of several vertical lines of varying shades of green and widths. Overlaid on these lines are several circles of different sizes, also in shades of green. The largest circle is positioned near the top left, with smaller circles scattered below and to its right.

MESE, VERS, MONDÓKA, ÉNEK

Gyűjtemények elérhetőségeivel

MIÉRT FONTOS?

- A mesélés, verselés, képeskönyv-nézegetés, mondókázás, éneklés nagy hatással van a kisgyermek értelmi- (beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet), érzelmi- és szociális fejlődésére
- A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Gazdagodik emberismerete, könnyebben el tud igazodni az őt körülvevő világ szövevényes viszonyrendszerében
- A róla szóló történetek hatására eredményesebben fel tudja dolgozni saját élményeit, érzéseit. A beszélgetések során olyan kérdések merülnek fel és válaszolódnak meg, amelyek más helyzetekben nem fogalmazódnának meg
- A főhőssel való azonosulás révén fejlődik a gyermek empátiája

MIÉRT FONTOS?

- A mesehallgatás során tanulja meg a gyermek a folyamatos, összefüggő beszéd megértését, sajátítja el az elbeszélések megfogalmazásához szükséges nyelvi struktúrákat és relációkat. A mindennapi kommunikáció erős szituációfüggő jellege, és a rá jellemző tömörítés miatt erre nem ad elég lehetőséget, mintát. A mesehallgatás segít az időbeni egymásutánisággal, ok-okozati összefüggésekkel, a különböző viszonylatrendszerrel kapcsolatos fogalmak kialakulásában.

Forrás: Nyitrai Ágnes: A mese, a vers és a képeskönyv szerepe a bölcsődés gyermekek életében és fejlődésében, Bölcsészdoktori értekezés, 1995

MIÉRT FONTOS?

- Mindemellett az előszóban hallott mesélés, verselés, és főként az éneklés érzelmi töltetet hordoz, ami kapcsolatot teremt előadó és befogadó (kisgyermek és szülő/nevelő) között, ezáltal biztonságérzetet ad, megnyugtat, felvidít

A KIVÁLASZTÁS SZEMPONTJAI

- Általánosságban elmondható, hogy a bölcsődés korosztály számára azok a mesék, versek, mondókák, dalok a legmegfelelőbbek, amelyek egyszerűek, rövidek, gyakran ismételhetőek és többnyire ismerős dolgokról (állatokról, emberekről, környezetről) szólnak
- Előnyben részesítjük a magyar népdalokat, magyar szerzők műveit
- A zenei nevelés során megismerkedünk egyszerű hangszerekkel, amelyeket esetenként magunk készítünk, és használunk zenelejátszó eszközöket is, zenehallgatáshoz, állatok, környezet hangjainak megismeréséhez

MIKOR, HOGYAN, MIBŐL?

- Bármikor, bárhogy – énekelni bármilyen tevékenység közben lehet, csakúgy mondókázni, verselni
- A gyerekeknek a csoportszobában puha sarkok vannak kialakítva, ahol gyakran leheverednek, mesekönyvet nézegetnek, lapozgatnak
- Az udvari játék közben is – jó időben – van lehetőségük lepihenni, pléden, matracon könyvet lapozgatni
- A könyvkészlet összeállításánál fontos, hogy legyen a legkisebbeknek való, textilből készült, illetve keménylapú leporellótól kezdve a nagyobbaknak való, puha lapú mesekönyvig mindenféle könyv
- Igyekszünk jól kivitelezett, tartós, szép grafikákkal illusztrált könyveket választani

MIKOR, HOGYAN, MIBŐL?

- Főként fejből
- Mesekönyvből ritkán mesélünk felolvasással, inkább csak altatásnál, többnyire a képekről beszélgetünk, arról, hogy mit látunk rajta, a képek alapján mondjuk el a történetet
- Ez azért is célszerűbb, mert bizonyos életkor alatt a figyelem nehezen koncentrálható, nem tart tovább néhány percnél, a mese egyszerű felolvasása pedig monotonná, unalmassá válhat a kicsiknek, így egyszerűen mással kezdenek foglalkozni
- Ez azonban nem jelenti azt, hogy az egyéb játéktevékenység közben hallott ének, mondóka, vers ne maradna meg a kicsik emlékezetében, sőt...

MIKOR, HOGYAN, MIBŐL?

- A mesék feldolgozásának nagyon jó módja a bábozás
- Egy megfogalmazás szerint a bábozás az élettelen tárgy élettel való megtöltése, így tehát báb lehet egy plüss, egy baba, egy állatfigura, amely így beszélhet, mesélhet, eljátszhat egy-egy történetet
- Egyszerű bábokat készíthetünk papírból, hurkapálcával, vagy fakanálból, filc anyagból
- Egy mese elmeséléshez nem feltétlenül szükséges a háttér, elég a fő figurákat megalkotni, a gyermek úgyis rájuk fog koncentrálni
- A szoba berendezését is használhatjuk (pl. egy szék alatt lehet a medve barlangja, stb...)

MIT?

- Manapság az internet a lehetőségek végtelen tárháza. Mesék, versek, mondókák dalok gyűjteményeit akár évszakok, ünnepek köré csoportosítva is megtalálhatjuk
- Kerüljük azonban az erőltetett, tanító célzatú meséket, vagy túl „modern” verseket, mert ezek nyelvezete bonyolult, nehezen érthető lehet a kicsiknek, válogassunk inkább a klasszikus szerzők műveiből (Gazdag Erzsi, Weöres Sándor, Zelk Zoltán...)
- Ettől függetlenül természetesen a kortárs szerzők tollából is származnak kiváló, igazán a gyerekeknek való írások, versek, pl. Bartos Erika gyermekversei

DALOK

- Közismert gyermekdalok, népdalok
- Legkisebbeknek lovagoltatók, ölbéli játékok. A Ringató és a Kerekítő foglalkozások gyűjteményei
- Lehetőleg kerüljük a videó megosztó csatornákon található, „géphangú” animációkat, amik jellemzően nem túl szép grafikával készülnek. Ennek alternatívája a Gyerekdalok és Mondókák című animációs gyűjtemény lehet, amely magyar népdalokból és mondókákból válogat, „igazi” zenével, barátságos, szép grafikával www.gyeredalokesmondokak.hu
- Kortárs előadók közül Palya Bea, a Kiskalász Zenekar (Hepehupa CD) , és Gryllus Vilmos (Biciklizős album, Maszkabál, Magyar Népdalok...) gyermekeknek szánt albumait ajánljuk

KÖNYVEK

- A

http://magyarbolcsodek.hu/oktatasi_lehetosegek/szakirodalom/konyvek oldalon nagyon jó könyvajánló gyűjtemény található a 0-3 éves korosztály számára

- Ezek mellett a Cini-cini muzsika című gyűjteményt is gyakran forgatjuk
- Kisebnek a Vagabund Kiadó gondozásában megjelent Első...sorozat darabjait ajánljuk, szép minőségű, színes, figyelemfelkeltő...

EGYÉB LEHETŐSÉGEK

- Manapság újra nagy népszerűségnek örvend a diavetítő használata
- Érdeemes azonban megválogatni, hogy milyen életkorban milyen diákat vetítünk, hiszen jellemzően lassú formája a mesélésnek, a kisebb gyerekek figyelmét csak akkor köti le, ha a történet nem túl hosszú
- A www.diafilm.hu oldalon korosztály szerint is válogathatunk a mesék között

